

Steinar Opstad
Leleplezõdésék

Guernica 1937 – Bagdad 2003

Amikor az USA külügyminisztere Irak invázióját
készült bejelenteni – tanácsadói döbbenetére
Picasso Guernicája belógott a képbe
azonnal intézkedtek, és kitakarták

Picasso sosem árulta el
jajgató lovai, vicsorgó bikái
szabdalt testű emberei
mit akarnak szimbolizálni
a ló az ló, a bika meg bika
azt festek, amit látok – mondta

Mindenki tette a dolgát
a kitakart festmény-látomás előtt
Guernicától függetlenül
de mi érthettünk volna belőle

Írok, tehát résztvevő vagyok
s ha már részt veszek
nem vagyok elfogulatlan tanú
vagyis: szeretetem, szenvedésem
nem bizonyít semmit

Neander-völgyi poézis

2009. március 17.

A Neander-völgyiek beszéde
nyelvutánzó szavakból állhatott
s talán úgy hangzott,
mint a futuristák versei
amint az 1912 őszén
Szentpéterváron megíratott

Ma a Vörös téren egy új
atomtöltetű rakéta parádézott
s Medvegyev is szónokolt
senki nem ellenezte
Nagyon a hidegháború
napjaira emlékeztetett

Túléltük a Neander-völgyieket
szimbolikus lett nyelvünk
korunk nem onomatopoetikus
sem a világot, sem a lelkeket
– mondhatom világléleknek? –
nem változtathatom meg

Június 28-i vers

Velimir Hlebnyikov
költő és számmisztikus írta
– Majakovszkijjal közösen –
az orosz futuristák manifesztumát
Hlebnyikov június 28-án halt meg
pontosan 49 évvel a születésem előtt
s azon a napon Szarajevóban
kitört az I. világháború

Istenek és madarak hangja
a futuristák dinamikus nyelve
Hlebnyikovunk a szavaknak élt
s a számok bővületében halt meg
mi, mai költők, nem kalkulálunk
Józanságtól részegen
nyögünk a számok terhe alatt
Madárfiókák a nyelvi laborban

Anna Politkovszkaja (1958–2006)

Barátságos szemmel nézett
amikor megtudta, hogy védett fajhoz
a verselők alcsoportjához tartozom
– Az én feladatom a tudósítás
nem költöm az eseményeket – mondta

Mosolygott a semmiségeken
s megköszönte búcsúzóul
hogy nem erőltettem a politikát
Oroszországot, Csecsenföldet
Hétköznapi dolgokról csevegtünk

Sok verset írtam hozzá
az igazság istennőjéhez
De ő nem hitt Istenben
és semmitől sem félt
Legkevésbé a költőktől

Azt hiszem, szórakoztatta volna
ha tudomást szerez
hozzá írott verseimről
Arra, hogy el is olvasta volna
már nem vennék mérget

Lydia

Lydia Gouardo 28 évig
padlásra zárva élt
nevelőapja fogságában
Hat gyermeke lett tőle
A faluban mindenki tudta
mégsem segítettek rajta

A teológia és az asztronómia
tanúsága szerint létezik olyan fény
amit elképzelni sem tudunk, de
a gonoszság is elképzelhetetlen
mégis rombol lankadatlan

A Khao Lak-i kutyák

2004. december 26.

A kutyák megéreztek a cunamit
iszkoltak fel a magaslatokra
Az emberek ezrei veszték az árba
de kutya egyetlenegy sem

A kutyák másnap már ott kószáltak
a romos strandszállók között
teljes nyugalommal, mint
a nagy katasztrófa előtt

Fegyverszünet Gázában, Oslóban *havazik*

2009. január 18–19.

Éjszaka a parkban, hanyatt fekvé
angyalokat rajzolunk a hóba
hóból vétettünk és hóvá leszünk
a panelekből bámulnak
csodálkozó tekintetek

Ezalatt egy távoli panel lakóit
légiriadó űzi ki éppen
mállott festékű folyosókon át
egy „nem létező” háború viharába

Jönnek a hírek, nyugalom van
mint körülöttünk, a friss hóban
angyalok fejtől, váll váll mellett
megtelt velük a behavazott park

Már csak az a kérdés
leírhatók-e a BÉKE betűi
fehérre fehérén s a mondat:
Megtagadom a gyilkolást

Örökkévaló béke

Az egyik háború halottainak száma
összehasonlítási alap a másikéhoz
A háború többes száma háborúk
de a béke többese is csak béke
A békét örökkévalónak hisszük
azt mondják, békeidőben születtem

De a békétől félek
ugyancsak a háborútól is
halottat sosem láttam
csak képen, de megesküszöm
a halottak szépek
Háborút nyertünk
békét veszítettünk

Steinar Opstad 1971-ben született. Az Oslói és a Bergeni Egyetemen német, vallástörténet és irodalom szakot végzett. Antológiák szerkesztője, kritikus, kiadói konzulens. 1996-ban debütált, első verskötetéért a Tarjei Vesaas-díjat kapta. Öt önálló verskötet után 2006-ban válogatott versgyűjteménye jelent meg. Fenti versei a hetedik kötetéből, a *Lelepleződések* című ciklusból valók (*Himnuszatlanítások/ Avhymninger*, Kolon Forlag, 2009).

ELENOR MARTINSEN ALKOTÁSA